

# Sunetul C

## 1. Exercitii pregatitoare

### 1.1 *Exercitii pentru dezvoltarea motricitatii aparatului fonoarticulator (maxilare, limba, palat)*

- inchide /deschide gura, liber/cu rezistentă;
- ridicarea și coborarea limbii;
- intinderea buzelor cu gura închisă;
- intinderea buzelor cu dezgolirea dinților;
- scoterea și retragerea limbii spre gât;
- ghemuirea limbii spre gât;
- cascare cu retragerea limbii și a maxilarului inferior;
- deglutitii;
- imitarea tusei, a gargarei, a gafaitului.

### 1.2 *Exercitii de respiratie*

#### Respiratia nonverbala:

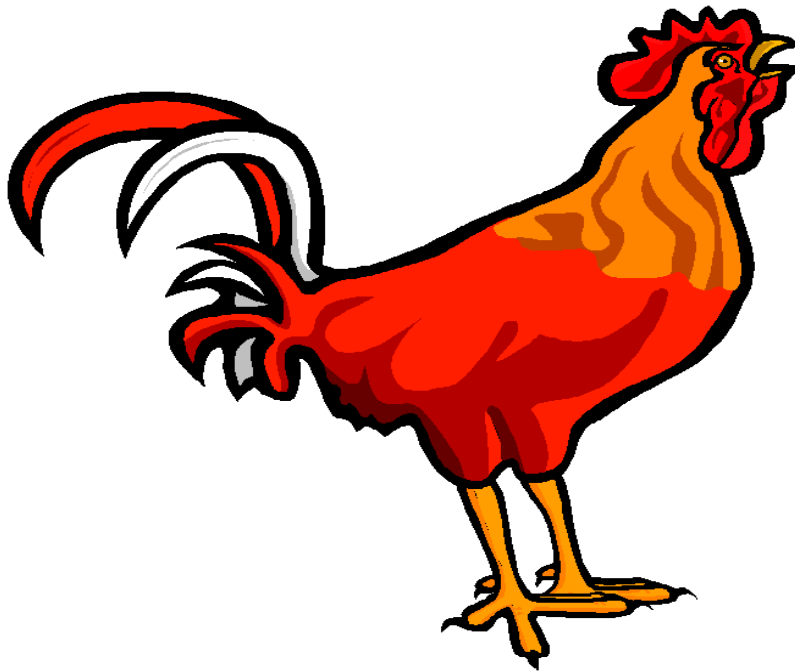
- sufla in lumanare;
- umfla balonul;
- sufla cu paiul in apa;
- sufla in trompeta, fluier, muzicuta;
- sufla in confetti asezate pe dosul mainii;
- abureste oglinda
- fotbal pe masa cu un ghemotoc de vata;

Respiratie verbala:

- pronunta vocalele rar, ritmic, prelung;
- pronunta ritmic consoane;
- pronunta grupe de vocale intr-o singura expiratie;
- pronunta silabe intr-o singura expiratie;
- numaratul pana la 10 in expir;

1.3 *Educarea auzului fonematic*

a) Joc cu onomatopeele:”Cum face?”



**Cucuriguuuu!**



*TIC-TAC!*



OAC-OAC!



Mac-mac!



Cling-Cling!



CU-CU!



## COT-CO-DAC!

b) Discriminarea auditiva a sunetelor din aceiasi arie de articulare C, G, H

Se pronunta silabe sau cuvinte perechi si se cere copilului sa spuna daca sunt la fel sau diferite:

CA-GA, CÂT-GÂT, CA-HA, CAL-GAL, CARD-GARD, COȘ-GOȘ,  
CUM-GUM, CÂND-GÂND, COC-COT, LAC-LAT, CIOC-CIOT, CUB-  
TUB, PAC-PAT, SAC-SAT

C)Discriminarea auditiva a fonemelor C-T

Exercitiile se fac cu pronuntarea in soapta, apoi cu voce tare, cu vizualizare in oglinda a pozitiei organelor fonatoare si palparea laringelui pentru perceperea vibratiilor coardelor vocale.

D) Analiza fonetica a cuvintelor care contin sunetele ce urmeaza a fi invatate:

-despartirea cuvintelor in silabe;

-identificarea sunetelor din silabe;

-identificarea pozitiei sunetului in cuvânt(initial, mediu, final);

-discriminarea sunetului cu care incepe cuvântul;

-discriminarea sunetului cu care se termina cuvantul;

## 2. **EMITEREA SUNETULUI C**

Se demonstreaza pozitia organelor fonatoare la oglinda, insistand pe intuirea varfului limbii si pe ocluzia realizata prin ridicarea partii posterioare a limbii:

-varful limbii sta la baza incisivilor inferiori;

-partea superioara a limbii se ridica spre palatul moale;

-buzele sunt usor intredeschise;

-dintii sunt usor departati.

Procedee de emisie:

-Se exerseaza expirul pe nas cu gura larg deschisa si ridicarea partii dorsale a limbii pentru realizarea ocluziei orale.

-Cu gura larg deschisa se cere fixarea varfului limbii la incisivii inferiori si ridicarea partii posterioare a limbii spre palatul moale;

-In cazul in care, in timpul emisiei sunetului C varful limbii este impins inapoi, se cere copilului sa-l tina fixat, prin apasare cu degetul la incisivii inferiori;

## 3. CONSOLIDAREA SUNETULUI C

### 3.1

#### *C în silabe directe*

*Ca, ce, ci, co, cu, că, câ*

#### **C în silabe inverse**

*Ac, ec, ic, oc, uc, ăc, âc*

#### **C în silabe repetate**

*Caca, ceca, cica, coca, cuca*

*Acac, ecac, icac, ucac, ocac,*

*Cace, cece, cice, coce, cuce,*

*Acec, ecec, icec, ocec, ucec*

*Caci, ceci, cici, coci, cuci aci,*

*Acic, ecic, icic, ocic, ucic*

*Caco, ceco, cico, coco, cuco aco,*

*Cacu, cecu, cicu, cocu, cucu*

**C în poziție intervocalică**

*Aca, eca, ica, oca, uca*

*Ace, ece, ice, oce, uci*

*Aci, eci, ici, oci, uci*

*Aco eco, ico, oco, uco,*

*Acu, ecu, icu, ocu, ucu*

**C în logatomi – inițial**

*Con, can, căt, cel, cit, cuț, cep  
nec*

*Com, cor, cer, căr, cum, cut  
pic*

*Cic, căn, cân, cam, cet, cos, cun  
fac*

*Cid, cup, cim, cil, coș, căm, caș  
cuc*

*Cab, cir, cad, ces, coc, cuș, caț  
sac*

*Cul, col, cal, cat, cin, căp, cas*

*Car, căl, cen, cap, cop, cot*

**C în combinații consonantice**

*Asc, osc, sco, ânc, ect, cra, cro*

*Âsc, sca, scu, ănc, ict, cră, cru*

*Ârc, erc, irc, orc, urc, clu, cla*

*Elc, ulc, șca, șcă, oșc, șco, ecț*

*Clă, cle, cli, clo, alc, âlc, ălc*

*Isc, scă, anc, unc, act, cri, arc*

*Acoc, ecoc, icoc, ococ, ucoc*

*Acuc, ecuc, icuc, ocuc, ucuc*

**C în logatomi-final**

*Tic, sec, dic, toc, mic, pec,*

*Nic, lic, rac, loc, tec, ruc,*

*Coc, vic, soc, lăc, zic, mac,*

*Boc, dac, vec, nac, joc, mec,*

*Suc, lac, voc, bic, pac, gic,*

*Ric, fic, roc, buc, zec, răc, fec*

*Rec, lec, dec, duc, cic, tac, luc*

**C în combinație cu diftongi**

*Cie, cea, ciu, coa, cao, cio, cui*

*Ceu, cau, cue, câu, cei*



### 3.2 Cuvinte cu C

- *în poziție inițială*

(*cuvinte monosilabice*)

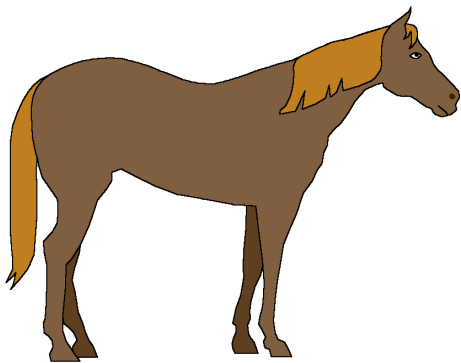
Cap, cal, caș, cald, cad, cam, , caz, coc, coș, con, cos, cot, cuc, cui, cum, când, câmp, card, corb, cub, curs, colț, coif



Coș



cui



Cal



cub



CUC



COIF



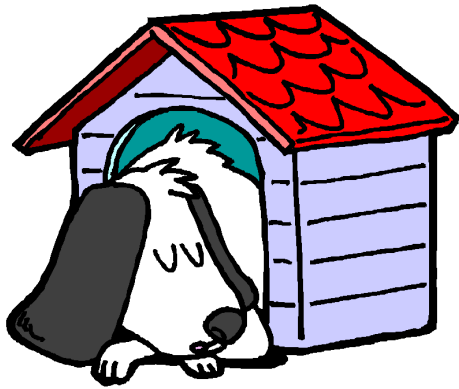
Card



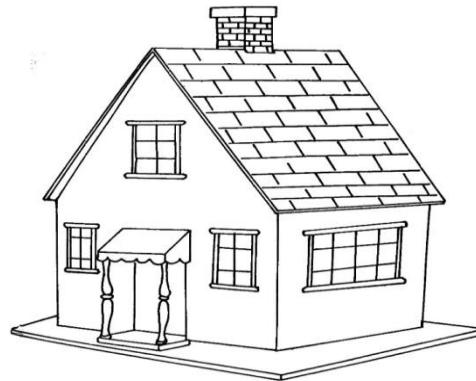
car

**-(cuvinte bisilabice)**

**Câine, cale, casă, cană, capră, cârlig, castel, , coarda, cobră, cocor, colac, compot, concurs, covor, copac, cupă, covrig, curent, curea, curte, cușcă, caiet, carte, cafea, cartof, cadă, colac, cuptor**



câine/cușcă



casa



**Capră**



**Castel**



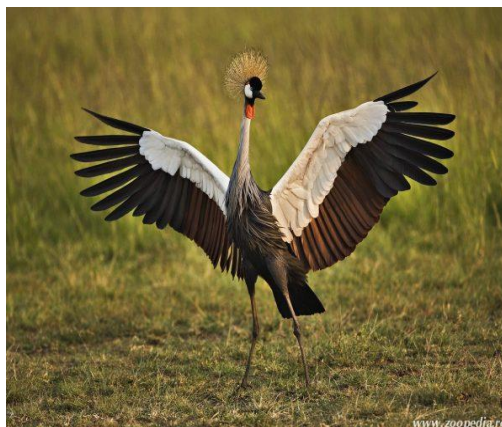
**Cană**



**cover**



**Copac**



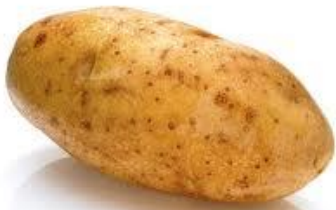
**Cocor**



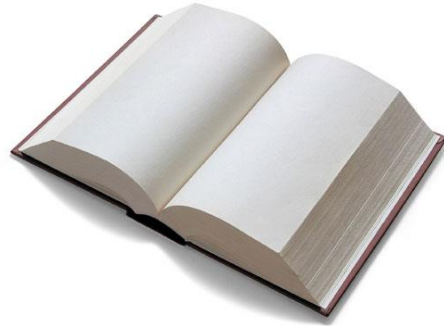
**Cupă**



**Curea**



**Cartof**



**carte**



**Caiet**



**covrig**



**CURCAN**



**CADOU**

## **-CUVINTE POLISILABICE**

Cabană, căciulă, caisă, cămașă, cămilă, caramea, capcană, carnețel, cavaler, colier, colivie, colindă, conifer, copilaș, copită, corabie, cortină, cozonac, culoare, cuminte, curajos, cunună, curios, cutie, cămară, cămin, căprioară.



**CACIULA**



**CĂMAȘĂ**



**CĂMILĂ**



**CĂPRIOARĂ**



**COZONAC**



**CUTIE**



**CAISE**



**COLIVIE**



**CORABIE**



**CĂRUCIOR**



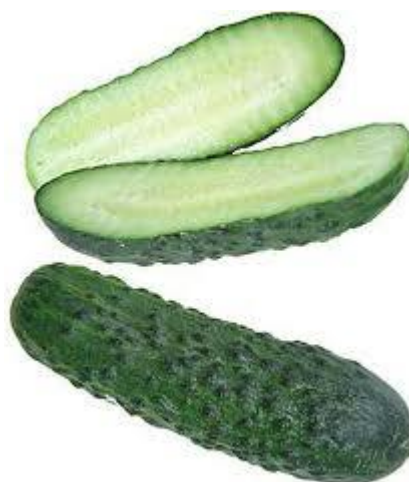
**CALEAȘCĂ**



**CALCULATOR**



**CĂPȘUNĂ**



**CASTRVETE**

**-GRUPE CONSONANTE**

Clădi, claie, clanță, clar, clan, clarinet, clasă, clin, clor, clei, club, clapă, climă, clipă, clocot, cloșcă, clădire, clătită, clește, clopoțel, crai, crap, creangă, creastă, creion, crem, creșă, creț, crin, crocodil, crud, cruce, cravată, cretă, cremă, creveți, croitor



**CLOPTEI**



**CREION**





CRIN



CRAVATĂ



CROCODIL



CLATITE

### 3.3 CUVINTE CU C ÎN POZIȚIE MEDIANĂ

#### *-cuvinte bisilabice*

Acum, bocanc, cocoș, , doică, ecou, ficat, ficus, focă, fricos, joacă, lacăt, lacom, macaz, maică, mică, necaz, nucă, pleca, rocă, șacal, sacou, seca, secol, secund, știucă, strica, tacâm, tăcut, toca, tricou, vacă, barcă, bancă, borcan, bancă, doctor, sector.



COCOȘ



FOCĂ



BORCAN



LACĂT



BANCĂ



BARCĂ



VACĂ



TRICOU



MORCOV



NUCĂ

### CUVINTE POLISILABICE CU C IN POZITIE MEDIANA

Acasă, acolo, autocar, aluneca, bucată, bucătar, bucuros, bunică, duminică, elicopter, epocă, furnică, icoană, jucărie, leoaică, localitate, locomotivă, locuință, macara, mecanic, medicament, mestecă, miracol, muzică, norocos, ocazie, pericol, picătură, piersică, pisică, potecă, păcălit, sacoșă, socoti, ursoaică, urzică, vacanță, vacuță.



BUCĂȚAR



ELICOPTER



FURNICĂ



LOCOMOTIVĂ



ICOANA



MACARA



PIERSICĂ



PISICĂ

#### GRUPE CONSONANTE -C MEDIAN

Arcaș, balcon, bască, cașcaval, defect, doctor, găscă, injecție, insectă, mască, mascotă, morișcă, muncă, muscă, opincă, pușcă, rățușcă, remorcă, scai, scamă, scaun, școală, scobitoare, scoică, școlar, scrum, scump, scut, sfeclă, sorcovă, spectacol, sticlă, șuncă, tractor, uscător, vulcan, victorie.



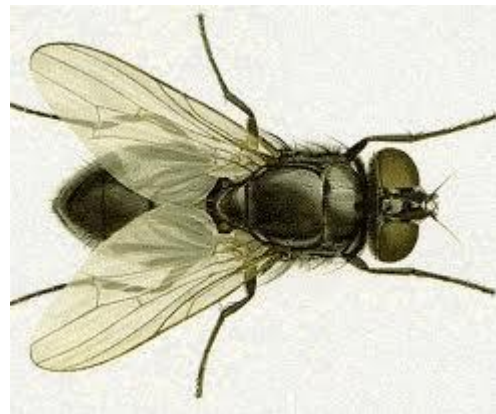
CAȘCAVAL



DOCTOR



MORIȘCĂ



MUSCĂ



PUȘCĂ



SCAUN



SORCOVĂ



TRACTOR

### **3.4 CUVINTE CU C ÎN POZIȚIE FINALĂ**

#### ***-Cuvinte monosilabice***

Ac, atac, bac, bec, bloc, cec, cioc, cuc, dac, foc, fac, grec, joc, leac, loc, mic, mac, nuc, plic, puc, rac, sac, sec, șoc, spic, stoc, suc, tac, tic, toc, truc, veac, zac.



BEC



FOC



MAC



PLIC



RAC



SAC

***-Cuvinte bisilabice***

Amic, batic, berbec, breloc, bumbac, bunic, buric, bursuc, butuc, capac, casnic, ceainic, cojoc, colac, comic, dovleac, eșec, haiduc, ibric, lăptic, voinic, medic, darnic, fursec, harnic, magic, paznic, pitic, cântec, gândac, mijloc, nimic, plastic, papuc, spanac, stomac, tatic.





PAPUC



DOVLEAC



COLAC



IBRIC



CEAINIC



FOARFEC



PITIC



GANDAC

*-Cuvinte polisilabice*

Amestec, anemic, busuioc, cauciuc, domestic, elastic, exotic, identic, întuneric, liliac, mecanic, obraznic, puternic, simpatic, ucenic, zodiac



LILIAC



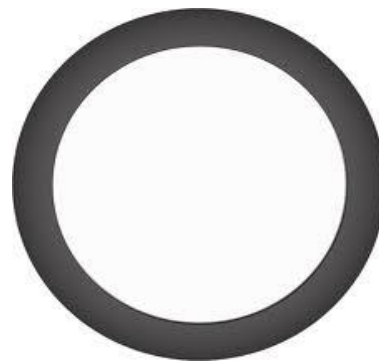
BUSUIOC

*-grupe consonante*

Arc, brusc, cerc, calc, circ, disc, melc, parc, porc, prunc, risc, țarc, tanc, teanc, trosc, turc, vâsc, adânc, banc, bocanc, ceresc,



ARC



CERC



MELC



PORC



TANC



BOCANC



PARC



CIRC

#### 4. AUTOMATIZAREA SUNETULUI C

*-propozitii*

1.



se joacă cu



2.



e în



3.



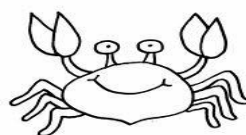
nu încapă în



4. În



este un





5. este în cameră.



6. Coc un în . (cuptor)



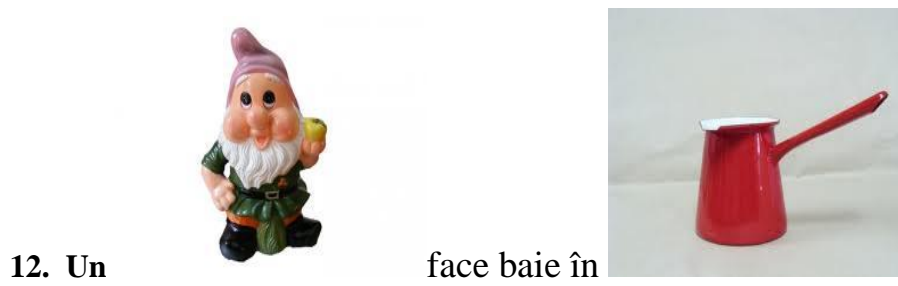
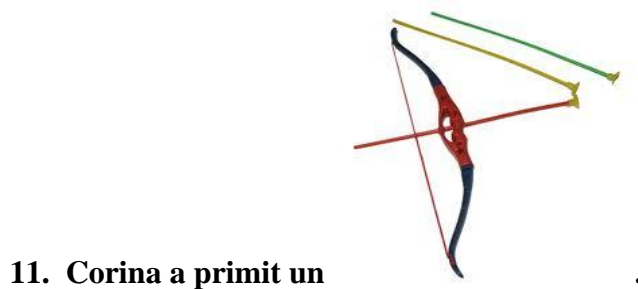
7. Camelia se culcă în .



8. se culcă în .



9. cântă în .



15. In curte are o



, un



și un



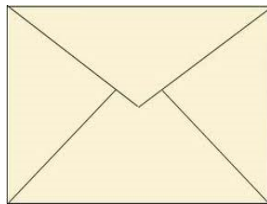
.

15.



își cara casa în cârcă.

16. Aduc un



mic.

17. Am cumpărat un



.

18. Puiul de



este în



. (cuib)





– exerciții pentru diferențierea C – G: (fisa de lucru in enexe)

paronime:

CÂND - GÂND

CARĂ – GARĂ

COALĂ- GOALĂ

CARD - GARD

CREIER – GREIER

LUNCĂ-LUNGĂ

CA – GA

CÂT – GÂT

STÂNCĂ- STÂNGĂ

CAZ- GAZ

CURĂ- GURĂ

**cuvinte care conțin sunetele C – G:**

**GÂNDAC CÂȘTIG COVRIG CATALOG CREANGĂ**

- *exerciții pentru diferențierea C – T: (fisa de lucru in anexe)*

*paronime:*

**COC – TOC**

**SEC - SET**

**CIOC – CIOT**

**COT – TOT**

**POC – POT**

**SAC – SAT**

**CORN – TORN**

**CARE – TARE**

***-TEXTE***

**1. Azi e duminică. Călin, Camelia și Monica sunt acasă. Călin cântă la muzicuță. Camelia caută un joc pe calculator. Monica colorează un desen dintr-o carte de colorat. Copiii sunt cumiși și ascultători. În curând vor începe să-și facă temele pentru școală.**

**Bunica le pregătește un cozonac cu nucă. Copiii se bucură:**

**\_ O să mâncăm cozonac și o să bem cacao cu lapte!**

**2. Rica e cu Nicu la Raluca. Ei i-au adus cadou un canar si o colivie.**

**Raluca îi servește cu suc și cornuri cu mac. După ce manâncă ei se joaca cu o macara mare. Când se face seara fiecare pleaca acasă bucuroși.**

**3. Azi e miercuri. Corina este cu Ica la medic pentru că are o carie mică.**

**-Mi-e frică! spuse Ica.**

**-Trebuie să fii curajoasă! raspuse Corina.**

**După ce caria a fost curățată Ica zambește fericită. E bucuroasă că are o amică atât de bună.**

Povestea literei **C**...

A fost odată ca niciodată o casuță mică, mică, aruncată undeva pe un varf de deal.

Credeți cumva că această casuță era parasită? Nu, în ea locuia o copilă dragalașă, pe nume Corina, împreună cu bunica ei.

Și-avea Corina un prieten foarte bun, un cățel pe care-l striga Cuțu! Era sprijinul ei de nadejde, mai ales ca fetiței îi plăcea foarte mult să picteze, iar Cuțu îi aducea tot felul de buruieni din care copila își pregatea culorile pentru pictură. Era așa de talentată Corina, că și timpul se oprea din loc pentru a-i privi tablourile...

Odată, Corina își luă șevaletul, pensulele, acuarelele și, bineînțeles, pe Cuțu, apoi plecă spre dealul pe care era și o fântână cu ciatură. Nici nu se instală bine fetița, că bunica ei o și strigă:” Cooriinaaa!” Fetița crezu că bunica are o treabă urgentă cu ea, așa că își lăsa culorile și plecă în fugă spre casă, însoțită de credinciosul ei câine.

Imediat însă veni ploaia și-i fură fetiței culorile. I se păreau atât de frumoase, încât le aranjă în ordine pe cer, ca o boltă, între fântâna de pe deal și căsuța Corinei de pe celalalt deal.

- Corina, iată un curcubeu! I-a spus bunica fetiței. Fetița își dădu seama de năstrușnicia ploii și vru să prindă curcubeul de picior...Dar ploaia ridică frumosul curcubeu, astfel încât acesta se mai sprijinea doar de marginea fântânii. Era așa de mare, încât se vedea de peste șapte sate...

De-atunci, când doreau oamenii să scrie cuvântul „ Corina”, foloseau semnul mândrului curcubeu...



Și-așa a apărut litera C...

## - ***VERSURI PENTRU MEMORIZĂRI***

### ***1. Moș cocoș cocoloș***

*Vino iute , dă-mi un coș*

*Să pun în el un cocoș*

*Să-l facă mama cu borș.*

*2. Cupă cu capac*

*Stă lângă copac*

*Copacul cu cupă*

*A rupt-o la fugă.*

*3. Sus pe Argeș pe la munte*

*Au rămas codrii carunți*

*Jos, pe vale, prin zăvoi*

*Se cobor turme de oi*

*Iar un cuc cu pana sură*

*Și-a spus numele din gură.*

*CU-CU!*

**-GHICITORI**

Ea este buna la toate,  
Ne da carne, ne da lapte,

Iar vitei mititei  
Se numesc copiii ei.  
(vaca)

Mandru, inalt si frumos,  
La ochi este luminos;  
Urechi are, coarne n-are  
Si te poarta in spinare.  
(calul)

Barba are,  
Popa nu-i  
Coarne are  
Vaca nu-i  
(capra)

Am un dorobant  
Si e pus in lant  
(cainele)

Animalele din casa  
Umbla pe sub masa  
Cand se intanlesc  
Rau se ciondanesc  
(cainele si pisica)

La cap pieptene  
Si la coada secere  
La grumaz cos cu graunte.  
(cocosul)

Am o pasare rotata  
Sta cu coada involburata  
Si te-alearga in curtea toata.

(curcanul)

Cine umbla mult prin lume  
Si tot se striga pe lume?

(cucul)

Zboara-n sus,  
Zboara-n jos,  
Neagra este  
De la coada pana la cioc.

(randunica)

Mica, dar voinica,  
In spate ridica  
Sacul cu povara,  
Sa-l duca la moara.

(furnica)

Cat e vara - cucurigu!  
Cucurigu - cand da frigu!  
Cine-i frate dumnealui?  
Cum il cheama?  
Poti sa-mi spui?

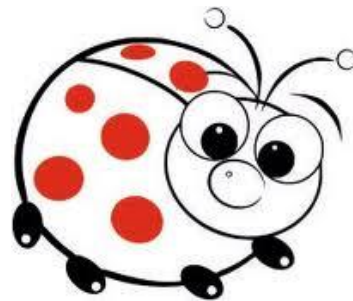
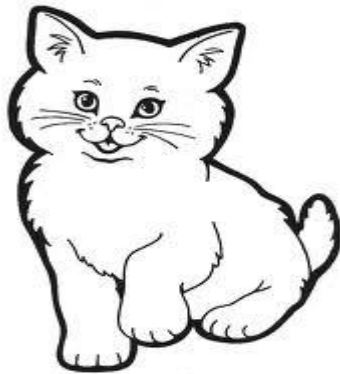
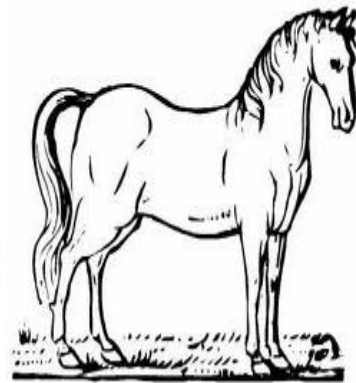
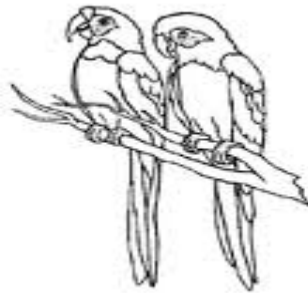
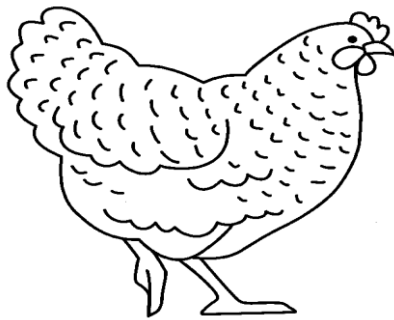
(cocosul)

# ***ANEXE***

*Diferentiere C-G*

Coloreaza cu verde imaginile care contin sunetul C si cu portocaliu imaginile ce contin sunetul G

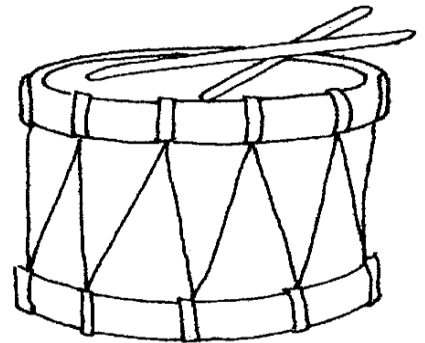
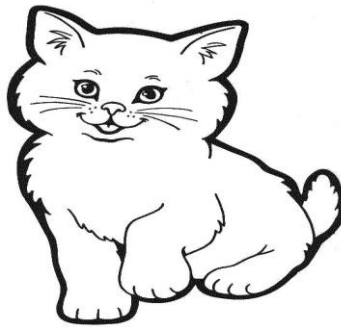
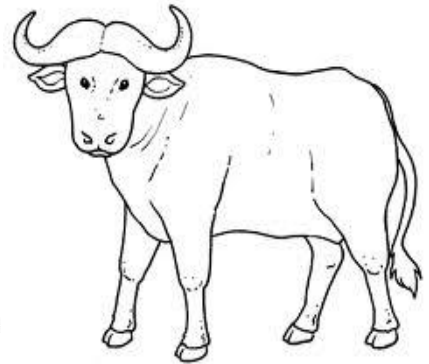
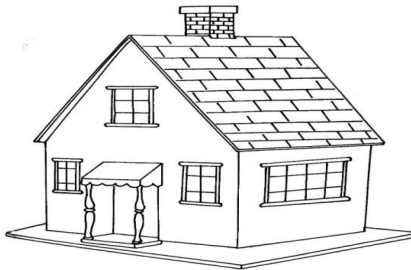
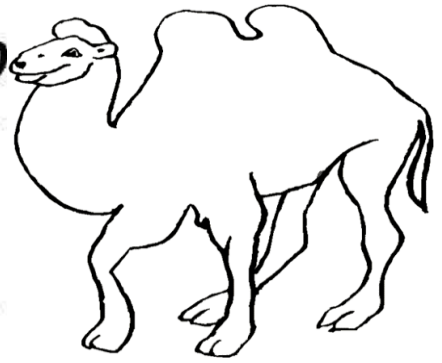
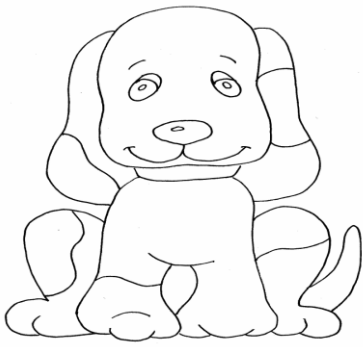




*Profesor logoped: Teodora Gabriela Satala*

### *Diferentiere C-T*

*Coloreaza cu rosu cuvintele care contin sunetul C si cu albastru cuvintele care contin sunetul T*



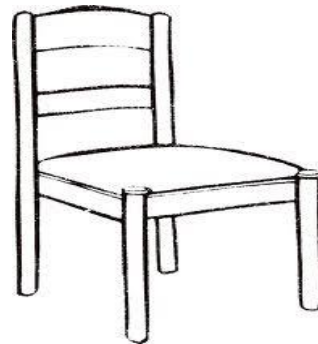
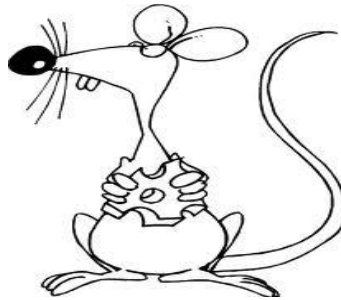
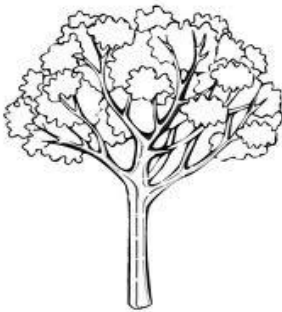
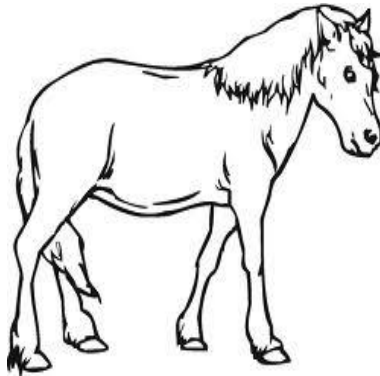
*Profesor logoped: Teodora Gabriela Satala*

*Cuvinte cu c initial*

Coloreaza cuvintele care incep cu sunetul C.

Despartiti in silabe cuvintele ce denumesc imaginile.

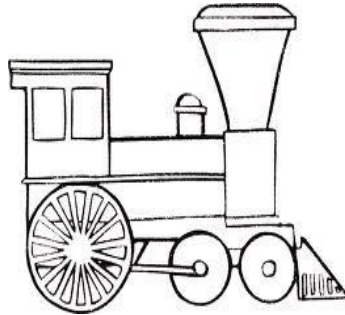
Alcatuiti propozitii folosind cuvintele ce denumesc imaginile.



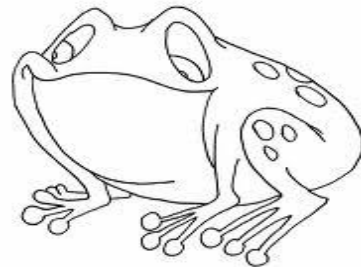
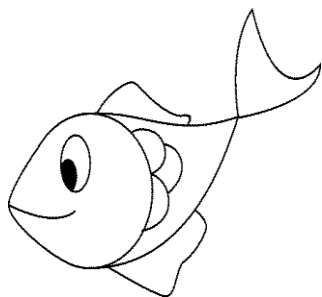
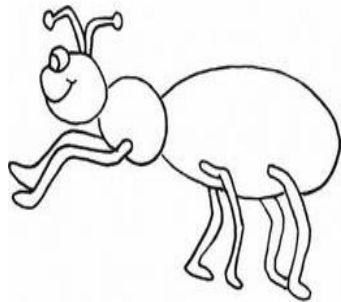
*Profesor logoped: Teodora Gabriela Satala*

*Cuvinte cu C median*

Coloreaza imaginile in a caror denumire sunetul C se afla in pozitie mediana.

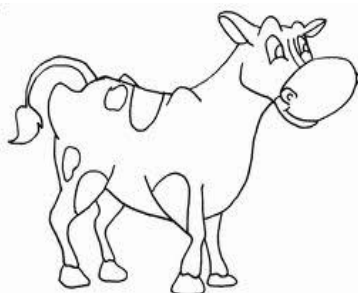
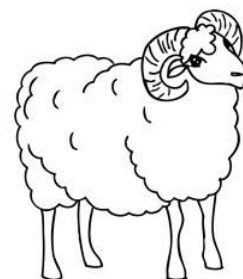
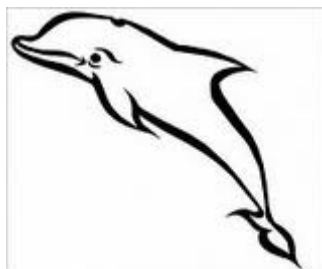
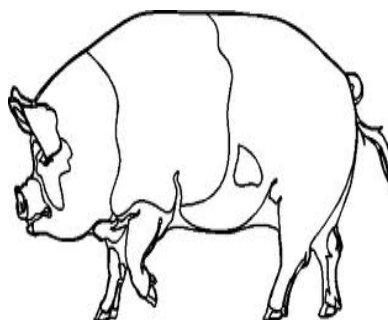


educatie  
inmarea.ro



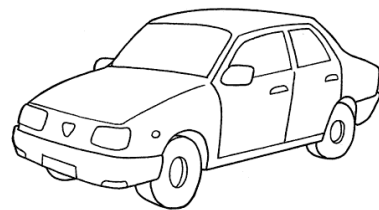
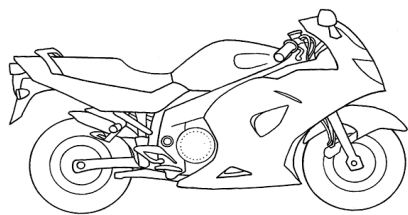
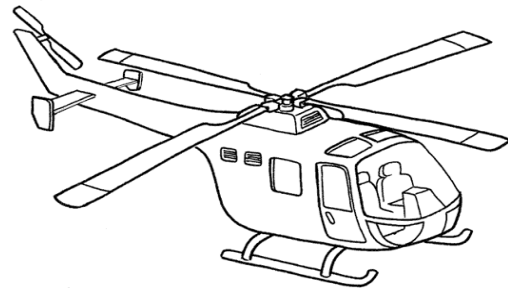
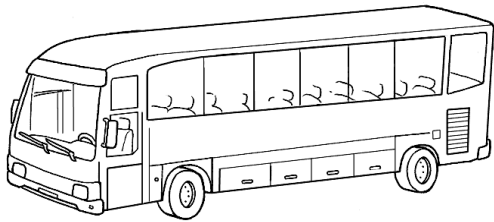
*Profesor logoped: Teodora Gabriela Satala*

Coloreaza imaginile in a caror denumire auzi sunetul C la final



*Analiza fonetica*

*Coloreaza mijloacele de transport in a caror denumire auzi sunetul C*

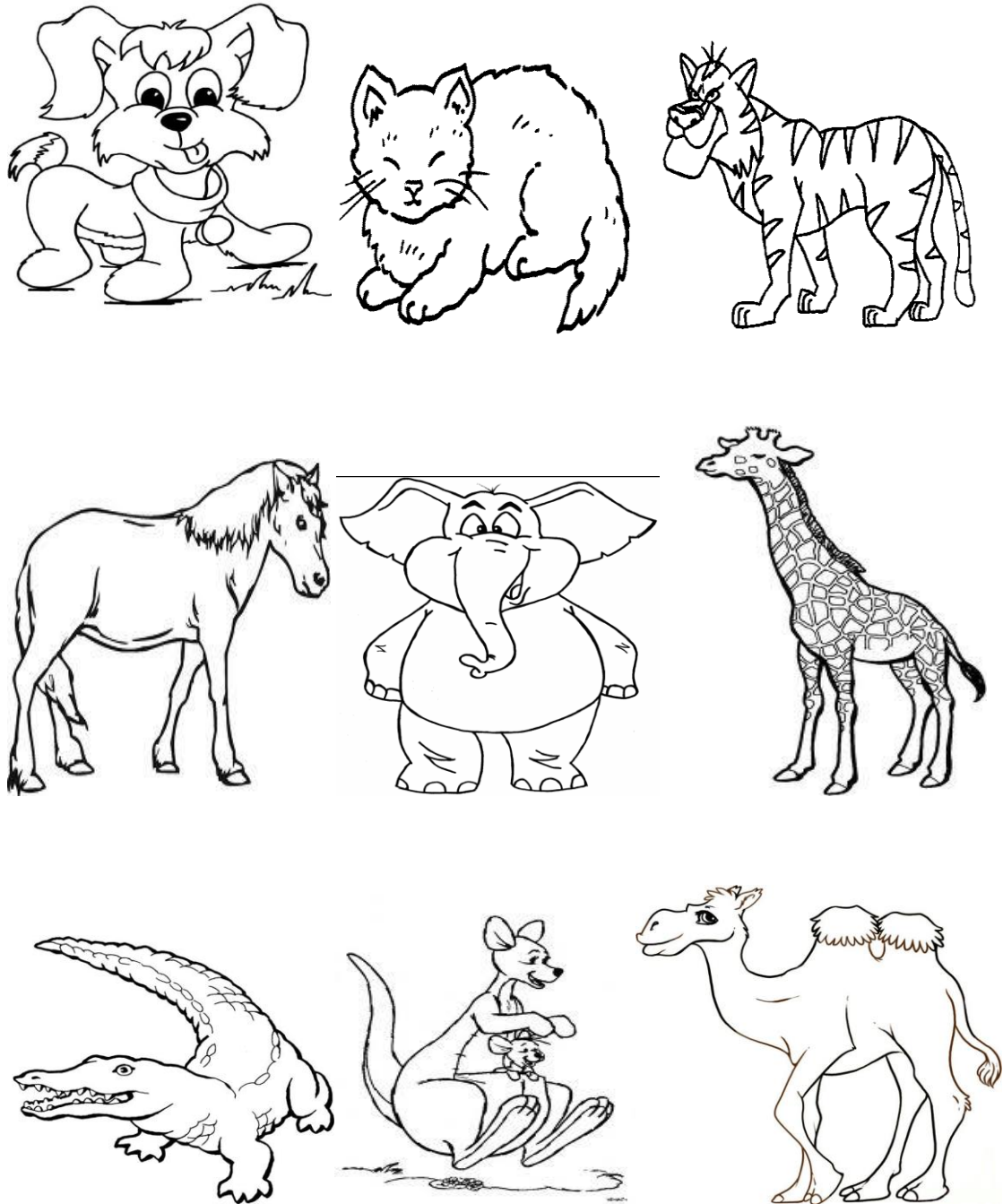


*Profesor logoped :Teodora Gabriela Satala*

Analiza fonetica

Coloreaza numai animalele in a caror denumire se afla sunetul C

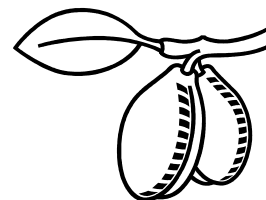
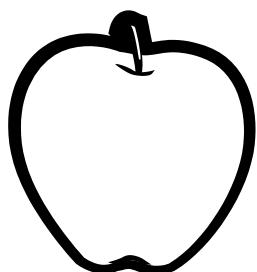
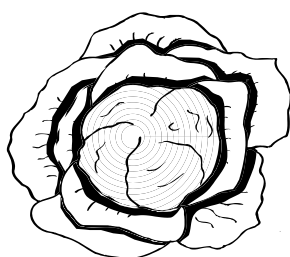
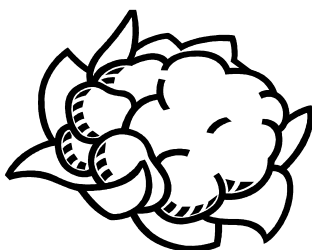
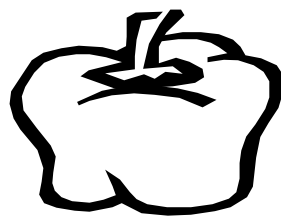
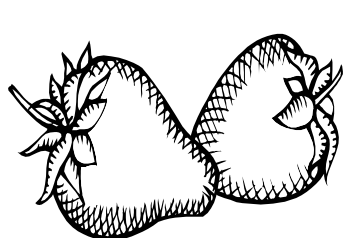
Desparte in silabe



*Profesor logoped :Teodora Gabriela Satala*

Analiza fonetica

Coloreaza fructele si legumele ale caror denumire contin sunetul C

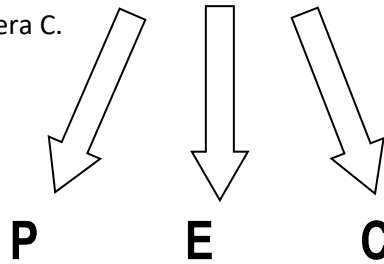




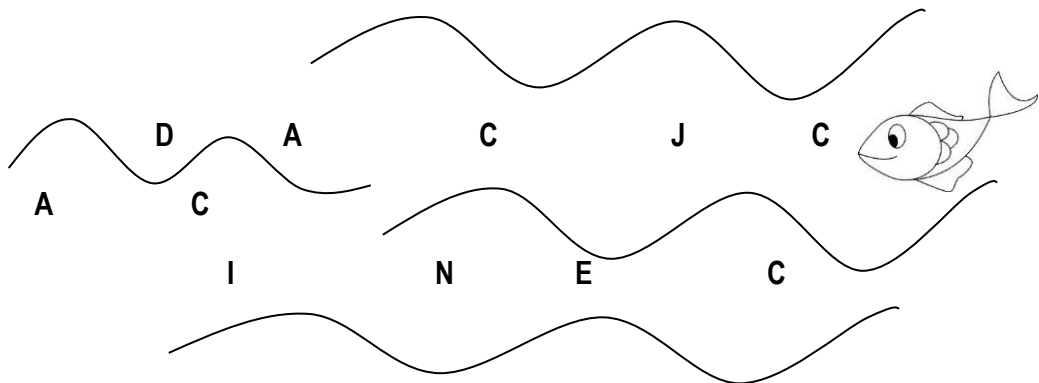
Fisa de lucru



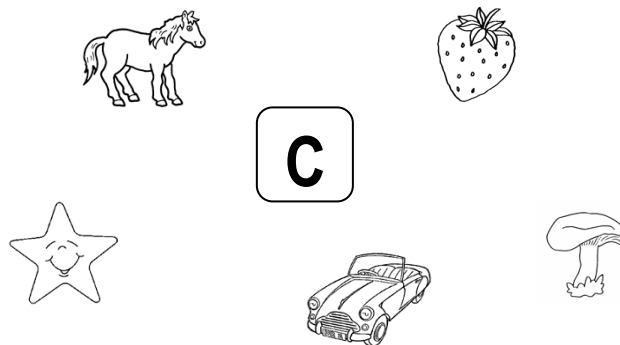
Coloreaza sageata care duce la litera C.



Ajuta pestisorul sa gaseasca toate literele C cazute in apa si incercuieste-le.



Uneste litera din caseta cu desenele reprezentand cuvinte care incep cu aceasta litera.



Subliniaza litera C din cuvintele urmatoare.



**COCOȘ**



**MELC**



**CASĂ**



**CĂRUCIOR**



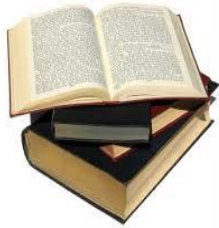
**ACADEA**

Scrie litera C.

C							

Fisa pentru scolari (consolidare C)

1. Unește imaginea cu cuvântul potrivit:



Comoara

Curcan

Camion

Carti

2. Pune în ordine silabele, pentru a forma cuvinte:

ra, me, ca

ri, Co, na

roa, na, co

ca, ma, ra

3. Ordonează literele, pentru a forma cuvinte.

c,n,u,a

r, c, o

c,c,u

n,c,o

r, c, a

4. Trage linie la cuvintele care se potrivesc:

Iancu are ..... cu mac.

arc

Marcu ia mere .....

ou

Un canar are un .....

carie

Eu am o .....

cornuri

Eu car un ..... mic.

rumene

## Consolidare C

Cititi si scrieti!

1	2	3	4	5
ca	mac	ca-re	ca-ri-e	ca-ri-o-ca
cu	mic	nu-ca	ca-me-ra	co-moa-ra
ac	car	cu-ie	ma-ca-ra	ca-ra-mea
coc	nuc	cu-rea	me-ca-nic	cu-coa-na
arc	cui	car-ne	co-roa-na	re-ca-mier
cai	rac	cre-ma	cu-rea-ua	mier-curi

1. Nica ia cornuri cu mac.
2. Nicu are cureaua ca a mea.
3. Ica nu are noroc miercuri.
4. Monica ia un creion crem.
5. Macaraua are un mecanic nou.
6. Ea are o carioca maro.
7. – Un cui e mai mic?

Ni-ca	An-ca	Cri-na	Co-ri-na	Car-mi-na
Ni-cu	Co-ra	Ian-cu	Car-men	U-ri-cani
Nu-cu	I-ca	Co-man	Mar-cu	A-me-ri-ca

1. Coman e mecanic, iar Marcu e morar.
2. Carmina ia cana mare.
3. Cana are un crin mic.
4. Corina are o carie mare.
5. Crina ia o caramea.
6. Carameaua e cu cacao.
7. Nicu are un nuc cu un cuc.

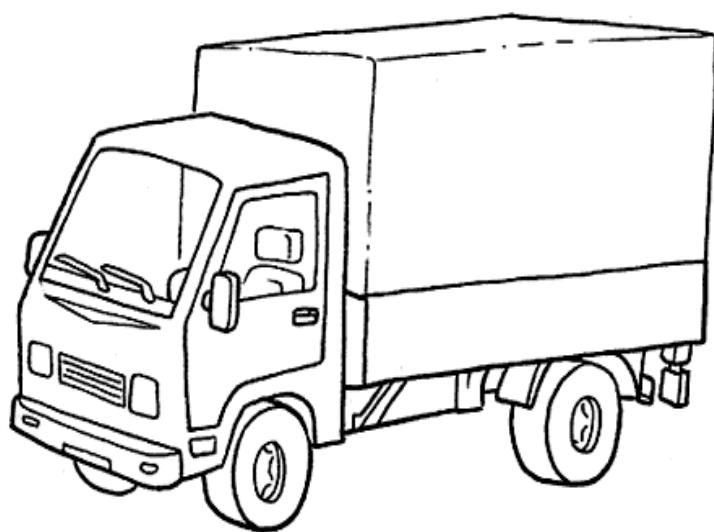
Fisa de lucru (scolari)

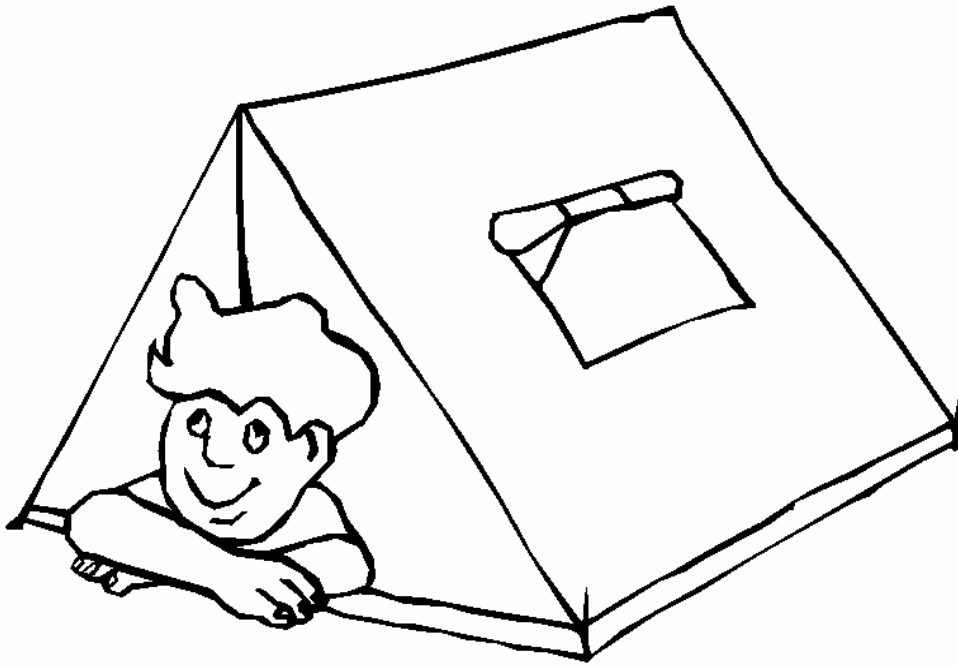
Completează propozitiile folosind cuvintele din coloana alăturată :

Am vazut un.....	cos
Caisele sunt în.....	melc
Fiecare catel are o.....	cascaval
Codrin a dus vaca la.....	bloc
Din lapte se face.....	cuscă
Locuiesc la.....	pășcut
Toamna frunzele cad din.....	banca
Crina a gasit pe plajă o....	cotet
Bunicul stă pe .....	copaci
Corina a facut cozonac cu.....	scoică
Cocosul era în.....	cămilă
La circ am vazut un crocodil si o.....	nucă

Imagini de colorat

C- initial

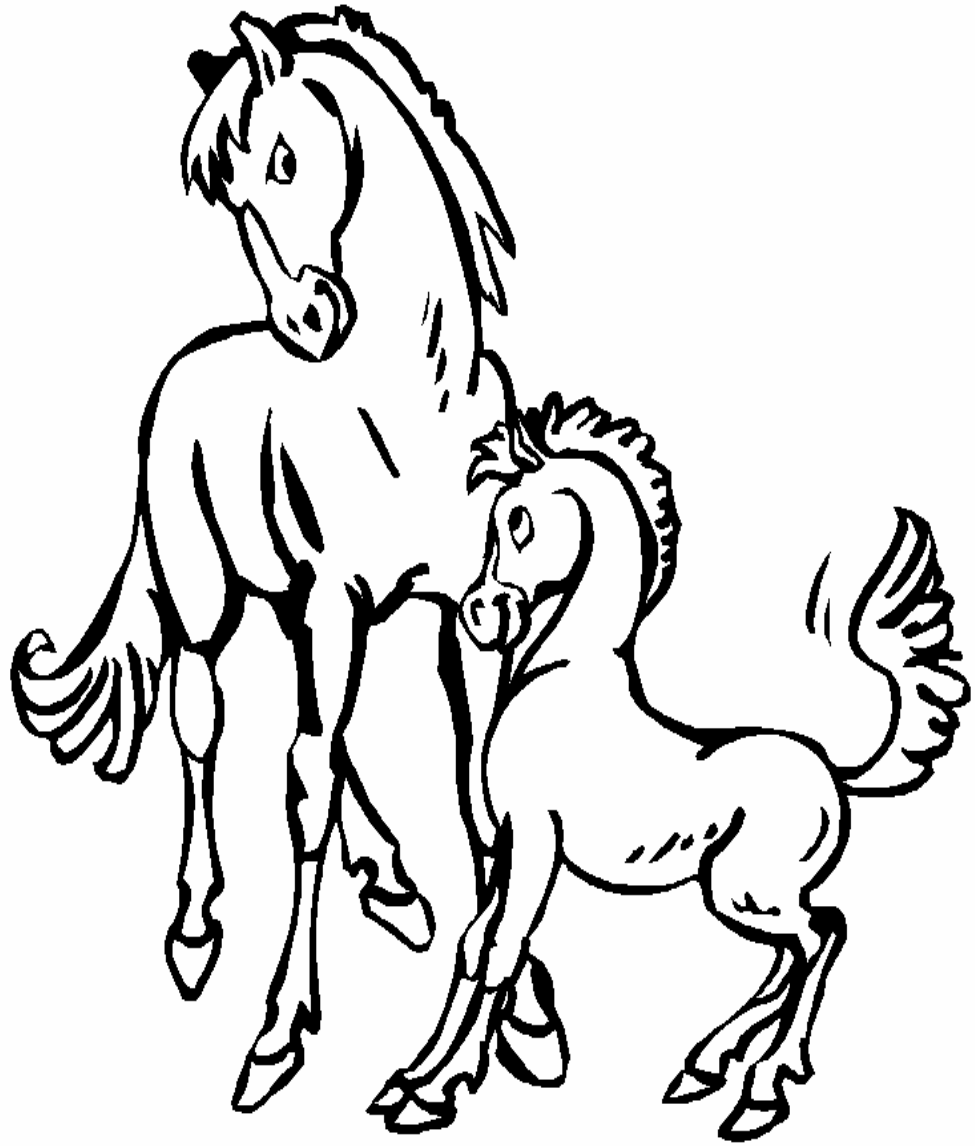




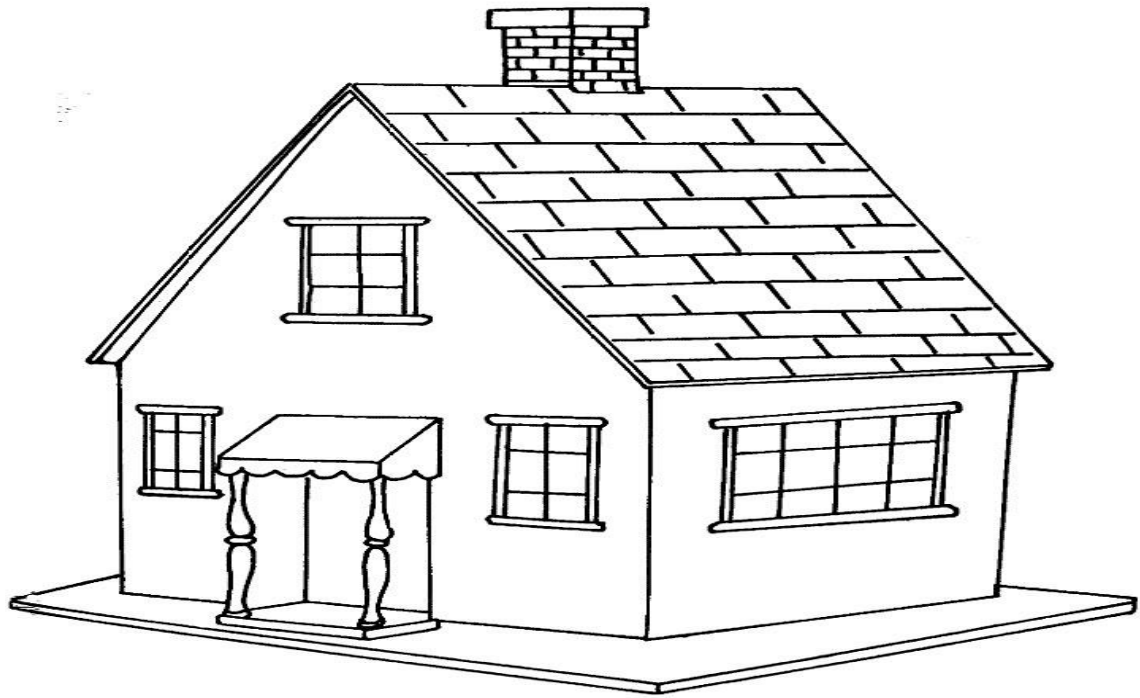
Desene de colorat

C-initial

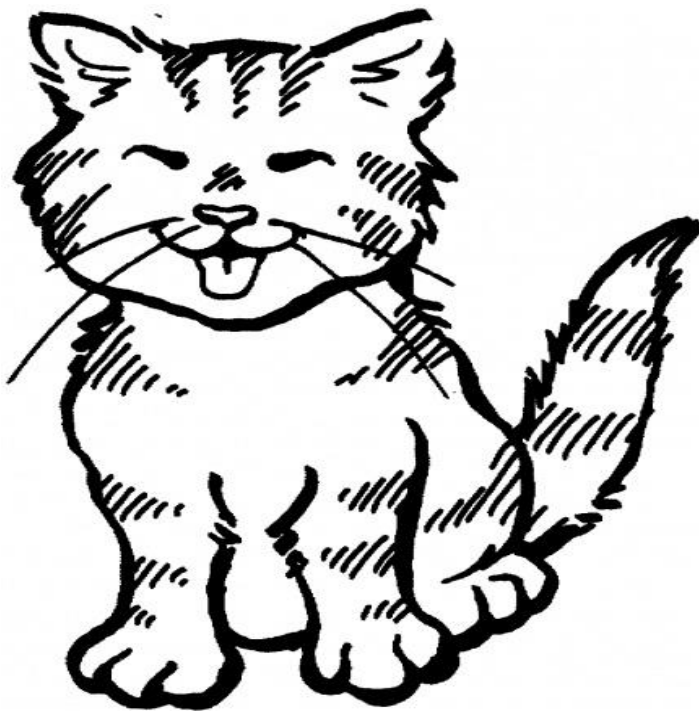
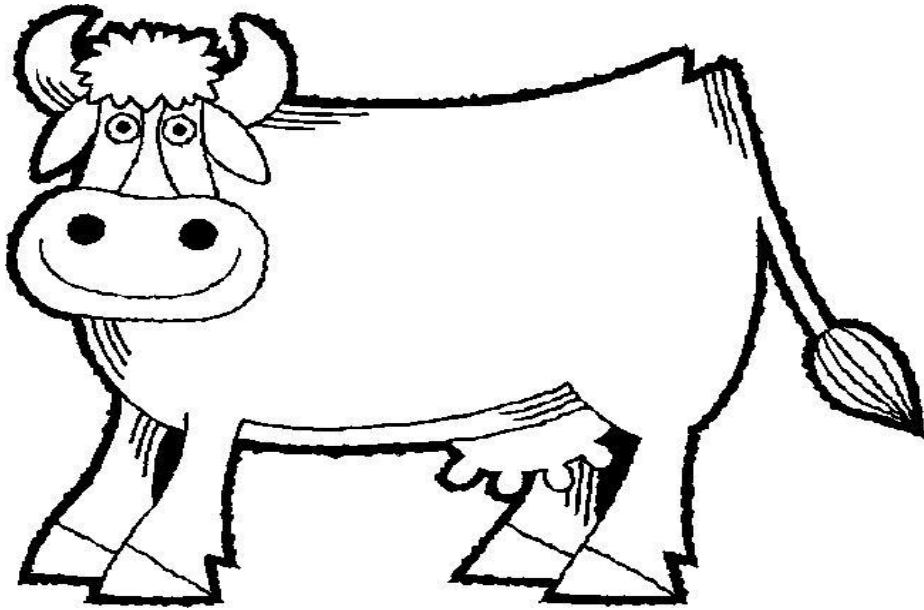


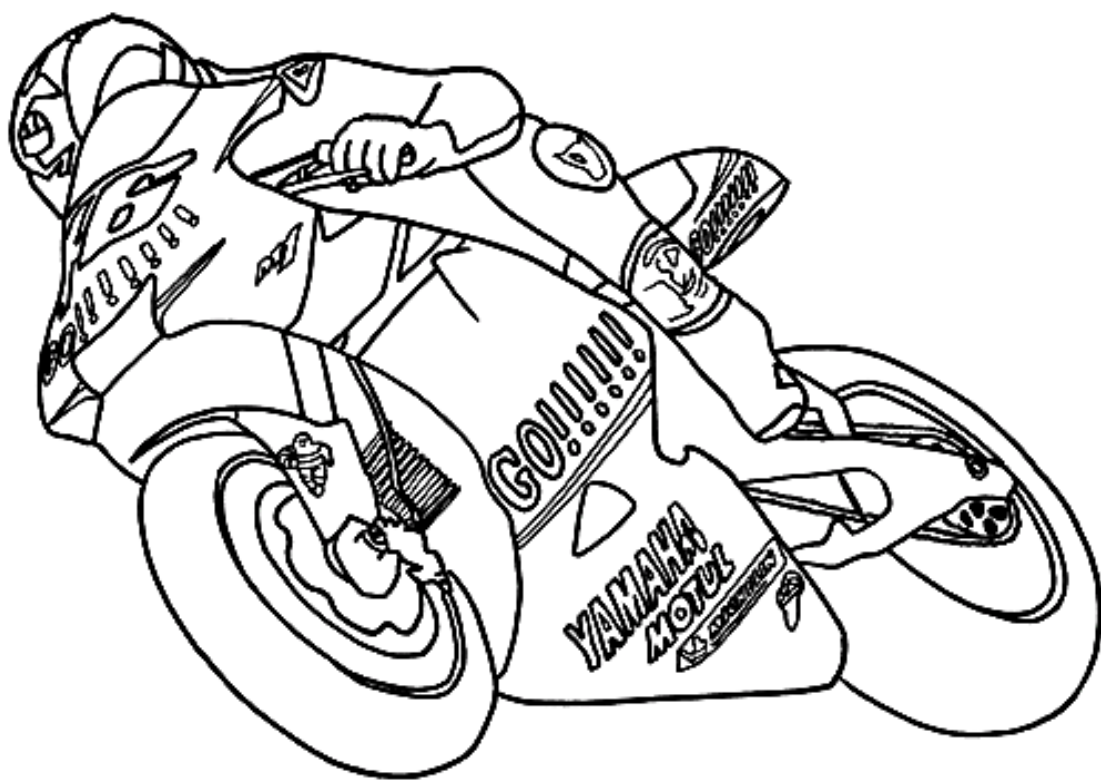


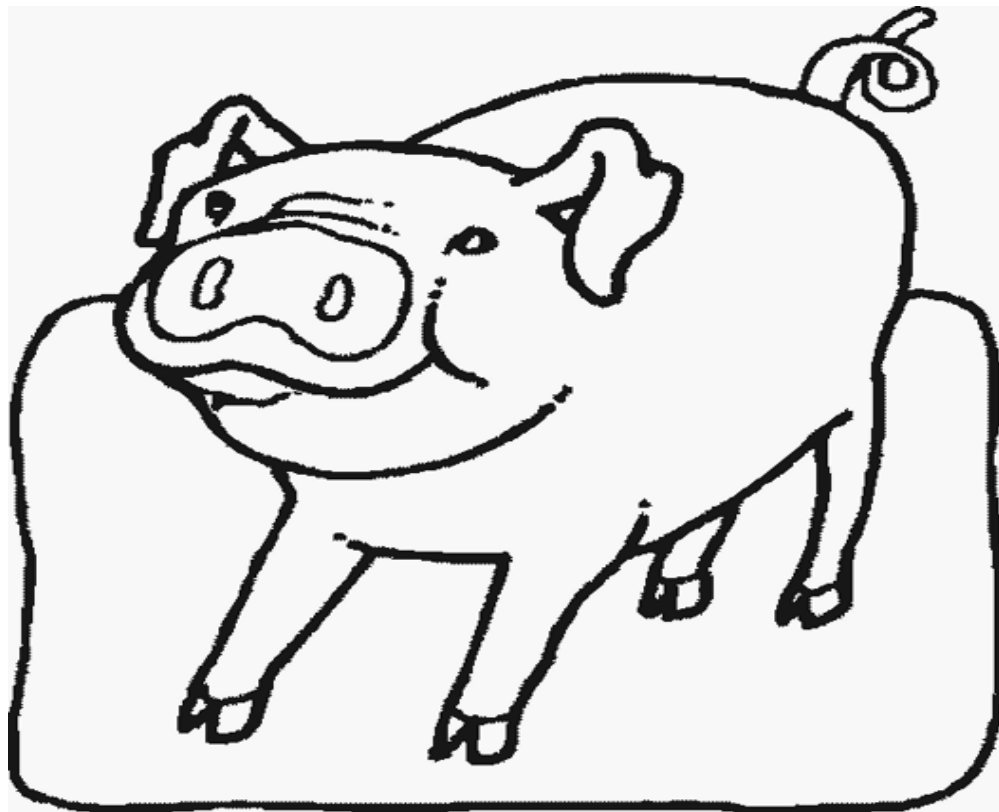
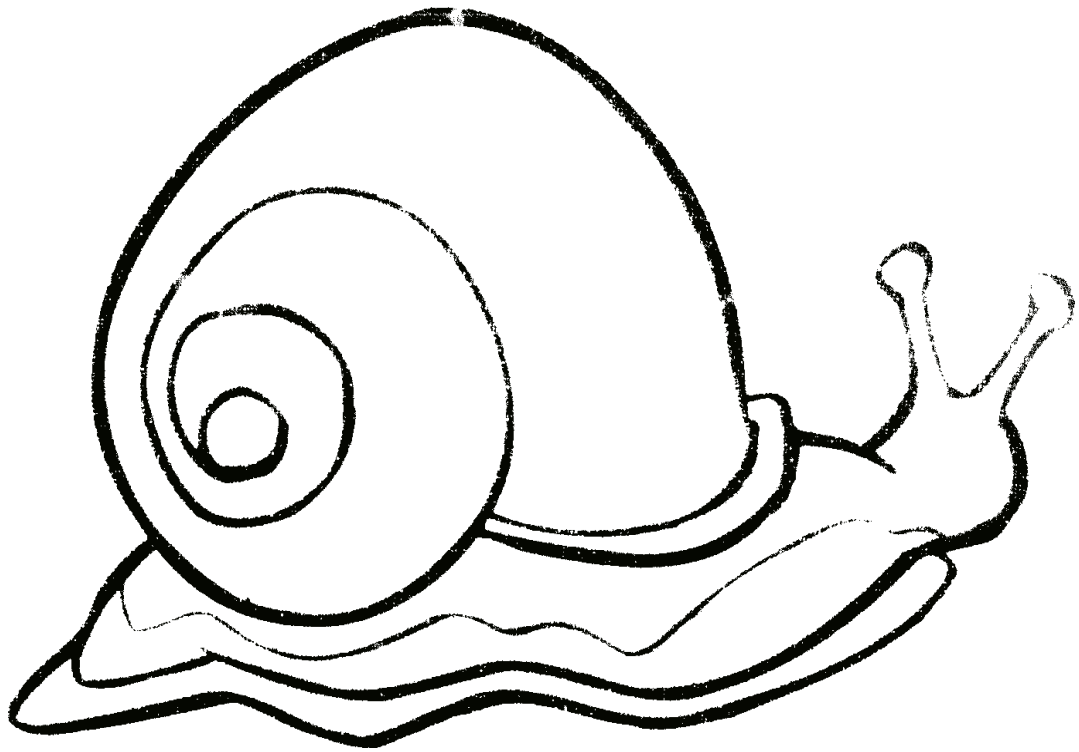
C- initial



C-median







*C-final*

